

บทความพิเศษ

องค์กรวิชาชีพทางการพยาบาลในประเทศไทย

ดร. กรรณิการ์ สุวรรณโคต*

Suwonnakote, K.

Nursing professional organization in Thailand.

Thai Journal of Nursing, 63(4), 66-68, 2014.

Key Words: Nursing Organization, Thailand.

องค์กร (Organization) หมายถึง “ศูนย์รวมกลุ่มบุคคลหรือกิจการที่ประกอบกันขึ้นเป็นหน่วยงานเดียวกันเพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย” ส่วนคำว่า องค์กร (Organ) หมายถึงบุคคล คณะบุคคล หรือสถาบันซึ่งเป็นส่วนประกอบของหน่วยงานใหญ่ที่ทำหน้าที่สัมพันธ์กันหรือขึ้นต่อกัน” (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ. ศ. 2542) องค์กรวิชาชีพการพยาบาล เป็นหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางของกิจการเกี่ยวกับวิชาชีพการพยาบาล องค์กรวิชาชีพทางการพยาบาลก็มุ่งเน้นกลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติงานและสมาชิกที่เป็นส่วนประกอบที่สำคัญในองค์กร ปัจจุบันมีกลุ่มการรวมตัวกันของพยาบาลทั้งในระดับนานาชาติ ระดับชาติ ระดับระหว่างสถาบัน และระดับสถาบัน ในรูปแบบต่างๆ อาทิ สมาคม (Association) สภา (Council) ชมรม (Club) สังคม (Society) และสมาคมศิษย์เก่า (Alumni association) ของสถาบันการศึกษาพยาบาลทุกแห่ง ในปี 2557 มีการรวมตัวของกลุ่มต่างๆ ที่เป็นองค์กรวิชาชีพการพยาบาลในประเทศไทย รวมทั้งองค์กรสมาชิกของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ ซึ่งมี 44 องค์กร (*) ดังมีตัวอย่างตามรายชื่อต่อไปนี้

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

(The Nurses' Association of Thailand Under the Royal Patronage of Her Royal Highness the Princess Mother [NAT])

สภาการพยาบาล (Thailand Nursing and Midwifery Council)

*สมาคมพยาบาลเกียรติคุณแห่งประเทศไทย (Thailand Nursing Honor Society at-Large)

*สมาคมพยาบาลไทยแห่งรัฐอุลลินอยส์

สมาคมพยาบาลทหารบก

*ชมรมนิสิตนักศึกษาพยาบาลแห่งประเทศไทย

ชมรมพยาบาลกุมารเวชศาสตร์แห่งประเทศไทย (Pediatric Nurses Society of Thailand [PNST])

*ชมรมการพยาบาลมารดา – ทารกและผดุงครรภ์แห่งประเทศไทย (Society of Maternal-Newborn Nurses & Midwives of Thailand [SMNMT])

*สมาคมพยาบาลด้านผู้สูงอายุ (Gerontological Nurses Association)

*สมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย

*ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยมหิดล

- *สมาคมพยาบาลสาธารณสุขไทย ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ (The Thai Public Health Nurses' Association under the Royal Patronage of Her Royal Highness Princess Galayani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindre)
- *สมาคมพยาบาลอาชีวอนามัยแห่งประเทศไทย
- *ชมรมพยาบาลอนามัยโรงเรียนแห่งประเทศไทย
- *ชมรมพยาบาลฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ (Rehabilitation Nursing Society)
- *ชมรมพยาบาลอายุรศาสตร์แห่งประเทศไทย (Medicine Nurse Society of Thailand)
- *ชมรมพยาบาลศัลยกรรมอุบัติเหตุแห่งประเทศไทย
- *ชมรมพยาบาลศัลยศาสตร์แห่งประเทศไทย (Thai Surgical Nurse Society)
- *สมาคมพยาบาลห้องผ่าตัดแห่งประเทศไทย (The Thai Operating Room Nurses Society)
- *ชมรมพยาบาล ไอ.ซี.ยู. แห่งประเทศไทย (Intensive Care Nurses Society of Thailand)
- *ชมรมพยาบาลผู้ป่วยวิกฤตแห่งประเทศไทย (Thai Association of Critical Care Nurse [TACN])
- *ชมรมวิสัญญีพยาบาลแห่งประเทศไทย* (The Nurses' Anesthetist Society of Thailand)
- *ชมรมพยาบาลระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย
- *ชมรมพยาบาลระบบปัสสาวะแห่งประเทศไทย (Thai Urological Nurses Society [TUNS])
- *สมาคมพยาบาลโรคหัวใจและทรวงอกแห่งประเทศไทย (Thai Cardio-Thoracic Nurses Society)
- *ชมรมพยาบาลโรคหลอดเลือดแห่งประเทศไทย (Vascular Nurses Society of Thailand)
- ชมรมพยาบาลออร์โธปิดิกส์แห่งประเทศไทย
- *ชมรมพยาบาลเบาหวานแห่งประเทศไทย (Diabetes Nurses Society of Thailand)
- *ชมรมพยาบาลโรคไตแห่งประเทศไทย (Thai Nephrology Nurses Association)
- *สมาคมพยาบาลโรคมะเร็งแห่งประเทศไทย (Thai Oncology Nurses Society)
- *ชมรมพยาบาลผู้ป่วยสมองเสื่อมแห่งประเทศไทย (Alzheimer Nurses Society of Thailand [ANT])
- *ชมรมพยาบาลออสโตมีและแผล (Enterostomal Therapists- A Society of Nurses)
- *ชมรมพยาบาลไอวีและเคมีบำบัดแห่งประเทศไทย (Intravenous and Chemotherapy Nurses Society of Thailand)
- *ชมรมเครือข่ายพยาบาลผู้ให้สารน้ำแห่งประเทศไทย (Infusion Nurses Network of Thailand)
- *ชมรมพยาบาลแบบประคับประคอง (Thai Palliative Care Nurses Society)
- *ชมรมพยาบาลการดูแลแบบผสมผสานและการบำบัดทางเลือกแห่งประเทศไทย
- *ชมรมพยาบาลควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลแห่งประเทศไทย (The Infection Control Nurses Group of Thailand)
- *ชมรมพยาบาลสารสนเทศแห่งประเทศไทย (Nursing Informatics Society of Thailand [NIST])
- *สมาคมผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงแห่งประเทศไทย (Advanced Practice Nurse Association of Thailand)
- *ชมรมเครือข่ายพยาบาลด้านบุรุษและสารเสพติดแห่งประเทศไทย
- *ชมรมเครือข่ายพัฒนาการพยาบาล
- *สมาคมบริหารการพยาบาล (Nursing Administration Association [NAA])
- *สมาคมนักบริหารคุณภาพการพยาบาล
- *ชมรมสายงานพยาบาล สำนักรอนามัย
- *ชมรมงานจ่ายกลางแห่งประเทศไทย
- *ชมรมพยาบาลจังหวัดอุดรธานี
- ชมรมพยาบาลสี่เหล่า
- *ชมรมพยาบาลโรงพยาบาลทั่วไป
- *ชมรมพยาบาลชุมชนแห่งประเทศไทย
- *สมาคมศิษย์เก่าพยาบาลรามธิบดี
- สมาคมศิษย์เก่าพยาบาลศิริราช
- สมาคมศิษย์เก่าพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข
- สมาคมศิษย์เก่าพยาบาลตำรวจ
- *สมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา
- *ชมรมบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การรวมกลุ่มของพยาบาล มีการรวมกลุ่มของศิษย์เก่าของสถาบันการศึกษาพยาบาลต่างๆ ซึ่งมีจำนวนมาก (กรรณิการ์ สุวรรณโคต, 2555) แต่ได้นำเสนอตัวอย่างเพียงบางแห่ง เมื่อสำเร็จการศึกษาก็เป็นการรวมกลุ่มของผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ซึ่งเป็นสมาชิกของสภาการพยาบาลตามกฎหมายส่วนการรวมกลุ่มโดยสมัครใจ ของพยาบาลทั่วประเทศไทย รวมทั้งในต่างประเทศ ก็เป็นกลุ่มสมาชิกของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ ซึ่งเป็นองค์กรวิชาชีพระดับชาติและนานาชาติ เปรียบเสมือนเป็นบ้านของเรา(พยาบาล) จากนั้นก็เป็นการรวมกลุ่มของพยาบาลที่ทำงานในสาขาการพยาบาลเฉพาะทางต่างๆ ทั้งนักศึกษา นักบริหารและนักปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะทางที่ปัจจุบันมีอยู่หลากหลายมาก มีทั้งจำแนกตามสาขาการพยาบาลเฉพาะทางหลักที่มีในหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และเอก และประกาศนียบัตรชั้นสูงต่างๆ ที่เตรียมนักปฏิบัติการพยาบาลชั้นสูง อีกทั้งจำแนกตามปัญหาทางสุขภาพและโรคแต่ละเรื่องไป ในอนาคตก็คาดว่าจะมีกลุ่มของการพยาบาลเฉพาะทางเพิ่มมากขึ้น ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีรายงานถึง 124 องค์กร (Beyers, 2010)

การมีองค์กรวิชาชีพทางการพยาบาลนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากต่อการพัฒนาวิชาชีพในวงกว้าง ต่อพยาบาล ผู้ปฏิบัติ และต่อสังคมในระดับประเทศและนานาชาติจากพลังการทำงานของกลุ่ม ประโยชน์นี้ ศึกษาได้จากวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์กรวิชาชีพต่างๆนี้ซึ่งมักมีเป้าหมายร่วมในความต้องการรวมพลังในการพัฒนาวิชาชีพทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ใหม่ การพัฒนานวัตกรรมและการพัฒนาคุณภาพการให้บริการแก่ประชาชนด้านสุขภาพและการเจ็บป่วยที่พยาบาลเพียงหนึ่งคน ในสถาบันหนึ่งแห่ง และจากสิ่งกีดขวาง ไม่เพียงพอที่จะทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ ต้องการผู้รู้ ผู้เล่น ผู้ชำนาญในเรื่องนั้นๆจากทั่วประเทศ จากนานาชาติ มาระดมสมองแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์ สนับสนุนและร่วมกันทำงานอย่างแข็งขันและต่อเนื่องจึงจะสำเร็จ และเผยแพร่ความรู้ที่เป็นประโยชน์และทันสมัยสู่สังคม ประชาชนก็ได้รับประโยชน์จากการได้รับการบริการพยาบาลที่มีคุณภาพดีเยี่ยม และได้ปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ การมีองค์กรวิชาชีพจำนวนมาก พลังแข็งแกร่งก็จะเพิ่มมากขึ้น ถ้าสามารถเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายในความสัมพันธ์และประสานการทำงานที่แน่นหนาได้เป็นหนึ่งเดียว

การได้เป็นสมาชิกขององค์กรวิชาชีพทางการพยาบาลใดๆ ถือได้ว่าเป็นผู้ได้รับเกียรติอย่างสูงและมีศักดิ์ศรีแห่งการเป็นที่ยอมรับในกลุ่มสังคมนั้นๆ แต่ละท่านมีความต้องการที่แตกต่างกันในการตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์กรต่างๆ บ้างอาจจะคิดว่าจะได้รับประโยชน์อะไรจากการเป็นสมาชิก บ้างก็ปรารถนาจะทำอะไร ให้แก่วิชาชีพ องค์กรวิชาชีพก็เป็นเวทีให้ท่านได้แสดงความสามารถ ได้พัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำ ถ้ายังได้มีโอกาสเข้าร่วมก่อตั้งและทำงานให้องค์กรวิชาชีพด้วยแล้ว ท่านเป็นตัวอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญต่อตัวจักรใหญ่ที่สามารถผลักดันให้มีพลังในการสร้างคุณประโยชน์อย่างมหาศาลให้แก่ส่วนรวมของวิชาชีพการพยาบาลให้สามารถคงอยู่ และมีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง และแก่สุขภาพของมวลมนุษยชาติได้ ชีวิตนี้ ท่านได้พร้อมที่จะเป็นผู้ให้บริการทางสุขภาพแก่ประชาชนตั้งแต่สำเร็จการศึกษายพบาลแล้ว บัดนี้ท่านได้มีความพร้อมที่จะเป็นผู้ให้...แก่วิชาชีพการพยาบาลผู้ให้กำเนิดความเป็นพยาบาลได้บ้างหรือยัง พร้อมเมื่อไหร่ ก็แวะมาเป็นสมาชิกได้นะคะ

เอกสารอ้างอิง

กรรณิการ์ สุวรรณโคต. (2555). สถาบันการศึกษาพยาบาลในประเทศไทย ปี 2555. *วารสารพยาบาล*, 61(4), 65-69.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. ค้นเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2557,

จาก <http://rirs3.royin.go.th/new-search/meaning-search43.asp>

Beyers, M. (2010). Nursing professional association. In C. J. Huston. *Professional issues in nursing* (2nd ed.). (pp. 403-429). Philadelphia: Wolters Kluwer Health/ Lippincott Williams & Wilkins.